

MODELOVÉ RIEŠENIA ORGANIZAČNÝCH ZMIEN V ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH

Oblasť/ Pracovno-právna

1. Škola len s prvým cyklom vzdelávania (1.-3. ročník)	2. Škola s prvými dvomi cyklami vzdelávania (prvý stupeň 1. - 5. ročník)	3. Neplnoorganizovaná základná škola sa zmení na elokované pracovisko plnoorganizovanej školy
<p style="text-align: center;">Pozitíva</p>	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p>	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Možnosť využiť existujúcich učiteľov. ■ Pri zrušení 4. ročníka a spájaní 1. -3. ročníka ohrozená zastupiteľnosť učiteľov môže byť riešená dočasným pridelením pedagogických zamestnancov z plnoorganizovanej školy alebo v rámci združenia/klastra. ■ Od roku 2026 financovanie pedagogických asistentov a inkluzívneho tímu by malo prejsť na štát na základe nových podmienok ich pridelenia, t. j. každý žiak bude mať právny nárok na takúto pomoc bez ohľadu na to, či sa jedná o neplnoorganizovanú alebo plnoorganizovanú školu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie účinnosťou od 1. 9. 2023 a v súlade s § 29 ods. 4 školského zákona (novela 182/2023) sa 2. cyklus (4. a 5. ročník) stane súčasťou prvého stupňa. ■ Kvalifikačné predpoklady PG zamestnancov, podľa vyhlášky č. 173/2023 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, platnej od 1.9.2023, v kategórii učiteľ a podkategórii učiteľ prvého stupňa zodpovedajú kvalifikovanosti pre prvý stupeň (1. a 2. cyklus). ■ Naďalej platí požiadavka na doplnenie vzdelania v predmetoch cudzí jazyk, informatika a etická výchova. Učiteľovi druhého stupňa naďalej platí kvalifikovanosť pre prvý stupeň, v predmetoch podľa svojej aprobácie, v zmysle prílohy k vyhláške č. 173/2023 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. ■ V súčasnosti sú vo viacerých málotriedkach zamestnaní učiteľia s aprobáciou pre druhý stupeň, ktorí sú pripravení učiť v dvoch cykloch. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dostupnosť učiteľov - zabezpečenie učiteľov v malých obciach pokryje škola, nie obec. ■ Priestor pre zjednodušenie procesu pri zabezpečení výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľmi z hlavného pracoviska na elokované pracovisko (v závislosti od dostupnosti). ■ Možnosť poskytnúť čiastočný úväzok (v prípade plnoorganizovaných škôl doplnenie úväzku) učiteľom 2. stupňa s aprobáciou predmetov s nízkou časovou dotáciou (títo učelia môžu pokryť časť zvýšenej potreby učiteľov s plným úväzkom). Absencia pedagogických a odborných zamestnancov by mohla byť kompenzovaná.
<p style="text-align: center;">Negatíva</p>	<p style="text-align: center;">Negatíva</p>	<p style="text-align: center;">Negatíva</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Prepúšťanie učiteľov pre nadbytočnosť. ■ Pri zrušení 4. ročníka a spájaní 1. -3. ročníka ohrozená zastupiteľnosť učiteľov. ■ Pri zníženom počte žiakov prepúšťanie a znížovanie nároku na využívanie zdrojov pre vytváranie pozícií pedagogických asistentov a odborných zamestnancov na zabezpečenie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo žiakov s nadaním. ■ Riziko nezamestnanosti a likvidácia škôl v najmenších obciach, kde sú jedným zo základných pilierov socializácie, vytvárania komunity a spolupatričnosti života obce ako takej. ■ Zrušenie školy môže spôsobiť, že deti vo veku od 6 do 8 rokov budú cestovať z lazov a kopaníc v každom ročnom období do školy - bezpečnosť, ochrana zdravia detí a podobné aspekty. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ak každá neplnoorganizovaná škola vytvorí 5. ročník, potreba dodatočných od 359 učiteľov (piatacka trieda len v škole bez spojených tried) po 686 učiteľov (piatacka trieda aj v školách so spojenými triedami). ■ Disproporcía v rozložení a nedostatočná kvalifikovanosť učiteľov 1. a 2. stupňa (alarmujúci nedostatok učiteľov pre niektoré konkrétne oblasti, mnoho učiteľov v dôchodkovom veku, učiteľia v plnoorganizovaných školách môžu prísť o prácu - nadbytočnosť, učiteľia s niektorými aprobáciami nebudú mať v neplnoorganizovanej škole plný úväzok). ■ Možné negatívne dopady na plnoorganizované školy (znižovanie stavu zamestnancov - v prechodnom období veľmi výrazné ak ide o plnoorganizovanú školu, ktorá je spádová pre viac obcí). ■ V plnoorganizovaných školách učiteľia na kratší pracovný úväzok (keď si to budú kompenzovať zmluvami s ďalšími školami, budú chýbať pri ostatných činnostiach a aktivitách školy (napríklad dozory), čo zvýši záťaž na ostatných učiteľov). ■ V prípade vytvorenia 5. ročníka si každá neplnoorganizovaná škola bude musieť zabezpečiť všetky potrebné podmienky (personálne, priestorové a materiálno-technické) bez nároku na uprednostnenie od štátu alebo od zriaďovateľa na úkor iných obecných služieb či plnoorganizovaných škôl. ■ Navýšenie normatívnych finančných prostriedkov z dôvodu navýšeného počtu žiakov (výšku finančných prostriedkov bude možné presne určiť na základe štatistických údajov) nevykryje výdavky spojené s touto zmenou - možno na malé výnimky, kde majú vysoké počty žiakov v jednotlivých ročníkoch. Preto je potrebné, aby si zriaďovatelia uvedomovali svoje možnosti. ■ V súčasnosti je problém so získaním učiteľa v školách z dôvodu ich nedostatku, a preto táto možnosť - poskytnúť čiastočný úväzok učiteľom 2. stupňa s aprobáciou predmetov s nízkou časovou dotáciou sa javí ako veľmi ťažko zrealizovateľná najmä v miestach s ťažšou dostupnosťou (napr. na 30% -ný úväzok a časové dôvody v súvislosti s dopravou v niektorých lokalitách.) ■ Rozšírenie počtu škôl, kde by sa niektoré predmety vyučovali nekvalifikovane. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracovno-právne konflikty - nepripravenosť alebo neochota učiteľov pracovať v iných/horších podmienkach elokovanej školy. ■ V súčasnosti je legislatívny proces na zaradenie elokovaného pracoviska do siete zdĺhavý a administratívne zložitý. ■ Nový zriaďovateľ preberie na seba plnú zodpovednosť za školu a nie je garancia na úspešnú spoluprácu s pôvodným zriaďovateľom. ■ Neexistujú žiadne právne nároky voči bývalému zriaďovateľovi a možnosť dohody nie je podmienkou ako v prípade združenia/klastra.

Oblasť/ Organizačno-právna

1. Škola len s prvým cyklom vzdelávania (1.-3. ročník)	2. Škola s prvými dvomi cyklami vzdelávania (prvý stupeň 1. - 5. ročník)	3. Neplnoorganizovaná základná škola sa zmení na elokované pracovisko plnoorganizovanej školy
<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Škola, ktorá podľa rozhodnutia o zaradení do siete a je podľa zriaďovacej listiny zriadená ako základná škola (bez uvedenia vzdelávacieho stupňa alebo ročníkov), uvedie cykly vzdelávania len v dodatku zriaďovacej listiny. ■ Možnosť využiť riešenie dopravy žiakov do školy v dostupných projektoch, ktoré bývajú školám a zriaďovateľom z rôznych zdrojov ponúkané. ■ Rómske deti sa dostanú skôr do plnoorganizovanej školy, kde chodí aj majoritné obyvateľstvo, teda sa zníži miera segregácie. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Škola, ktorá podľa rozhodnutia o zaradení do siete a je podľa zriaďovacej listiny zriadená ako základná škola (bez uvedenia vzdelávacieho stupňa alebo ročníkov), uvedie cykly vzdelávania len v dodatku zriaďovacej listiny. ■ Škola so spojenými ročníkmi si môže nastaviť spájanie podľa možností svojho školského vzdelávacieho programu a vlastných personálnych kapacít. ■ Zabezpečené kvalitné vzdelávanie pre všetkých žiakov, vrátane rómskych, z dôvodu možnosti vzdelávania v mieste bydliska, bez nutnosti cestovať. Obec jednoduchšie dohliadne na dochádzku žiakov. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kmeňová plnoorganizovaná škola prijíma žiakov na celé obdobie plnenia povinnej školskej dochádzky bez nutnosti novej administrácie a v niektorých prípadoch aj neistoty ohľadom prijatia ak škola nie je v školskom obvode bydliska žiaka (žiadosť o prijatie do novej školy pri prechode na druhý stupeň - žiaci sú od prvého ročníka rozhodnutím riaditeľa školy, podľa §5 ods.3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z., prijaté do plnoorganizovanej školy a pri tom majú na prvom stupni zabezpečenú školu v mieste svojho bydliska).
<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Škola nebude mať vzdelávací program s ukončeným stupňom vzdelávania (legislatívne to možné je). ■ V prípade ak má škola ešte stále v názve 1. stupeň, bude potrebná ďalšia administrácia vyplývajúca zo zákona č. 596/2003 Z. z. ■ Môžu sa tvoriť čisto homogénne rómske školy z dôvodu odlivu nerómskych detí do plnoorganizovaných škôl už v prvom ročníku. ■ Obec (ako zriaďovateľ verejných základných škôl) upraví všeobecne záväzným nariadením školský obvod základnej školy zriadenej obcou pre žiakov 1. až 3. ročníka, ale taktiež je povinná zabezpečiť pre svojich obyvateľov, t. j. žiakov 4. až 9. ročníka základnej školy spoločný školský obvod v súlade s § 8 zákona č. 596/2003 Z. z. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ak bude v každej škole pôsobiť učiteľ 2. stupňa, vyvstane potreba zabezpečiť 601 učiteľov 2. stupňa (nie nutne s plným úväzkom), čo môže byť v obciach veľký problém - to znamená, že škola si musí zvážiť svoje možnosti pri zabezpečení všetkých podmienok pre pokračovanie v 2. cykle (viď. vyššie) a zvážiť tento krok. ■ V prípade ak má škola ešte stále v názve 1. stupeň, bude potrebná ďalšia administrácia vyplývajúca zo zákona č. 596/2003 Z. z. ■ Môže dôjsť k segregácii, ak rodičia preložia deti do plnoorganizovaných škôl už od 1. ročníka. Týka sa to najmä tých neplnoorganizovaných škôl, kde sú ročníky pospájané a v prípade, že budú neplnoorganizované školy 5-ročné, je možné, že budú v niektorých spojené aj 3 ročníky. V takýchto školách by mohli zostať len rómske deti. ■ Náročnosť zabezpečenia kvalifikovaných PZ, ktorí by pracovali na čiastočné úväzky na dvoch a viac školách. ■ Obec (ako zriaďovateľ verejných základných škôl) upraví všeobecne záväzným nariadením školský obvod základnej školy zriadenej obcou pre žiakov 1. až 5. ročníka, ale taktiež je povinná zabezpečiť pre svojich obyvateľov, t. j. žiakov 6. až 9. ročníka základnej školy spoločný školský obvod v súlade s § 8 zákona č. 596/2003 Z. z. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Potreba urobiť zmenu v sieti škôl a školských zariadení podľa § 18 zákona č. 596/2003 Z. z. Obec sa vzdá svojich zriaďovateľských kompetencií, čo môže viesť k zániku dostupnej školy. ■ Niektoré neplnoorganizované školy sú od plnoorganizovaných škôl vzdialené viac ako 10 km. ■ Obec (ako zriaďovateľ verejných základných škôl) upraví všeobecne záväzným nariadením školský obvod základnej školy zriadenej obcou pre svojich obyvateľov, t. j. žiakov 1. až 9. ročníka základnej školy v súlade s § 8 zákona č. 596/2003 Z. z.

Oblasť/ **Pedagogická/kvalita vzdelávania**

1. Škola len s prvým cyklom vzdelávania (1.-3. ročník)	2. Škola s prvými dvomi cyklami vzdelávania (prvý stupeň 1. - 5. ročník)	3. Neplnoorganizovaná základná škola sa zmení na elokované pracovisko plnoorganizovanej školy
<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Možnosť zvýšenia kvality vyučovania - menej žiakov predstavuje viac času a možností personalizácie a individuálneho prístupu. ■ Plnoorganizovaná škola má väčšie množstvo kvalifikovaných učiteľov aj na predmety, na ktoré v neplnoorganizovaných školách často učители chýbajú. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Nadobudnutie pevných základov gramotností určených štátnym vzdelávacím programom v dlhšom časovom období s ohľadom na individuálne potreby aj pomalšie dozrievanie niektorých žiakov. ■ Možnosť pedagogickej participácie učiteľov 1. a 2. stupňa. ■ Po absolvovaní neplnoorganizovanej školy s dvomi cyklami žiak, ktorý pokračuje na 8.ročnom gymnáziu absolvuje len dve školy, nie tri. ■ Pripravenosť mnohých učiteľov 1. stupňa obsahovo zvládnuť 2.cykus z dôvodu posunu rozsahu učiva do vyšších ročníkov (v priebehu rokov sa kurikulumnými zmenami niektoré učivo, ktoré učili učители prvého stupňa vo štvrtom ročníku presunulo do piateho ročníka). ■ Ak sú v neplnoorganizovanej škole kvalifikovaní učители (vrátane učiteľov pre druhý stupeň) v potrebnom počte a škola má primeraný počet žiakov, aby tvorili samostatné triedy, predstavuje menší počet žiakov ako v plnoorganizovanej škole, viac času a priestoru na individuálny prístup k potrebám jednotlivých žiakov. ■ Budovanie kompetenčného a gradačného kurikula. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Učители napojení na plnoorganizovanú školu môžu do elokovanej školy prinášať nové zaujímavé podnety a zvyšovať tak kvalitu výučby.
<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Adaptačný šok pre žiakov pri prechode do plnoorganizovanej školy už po 3. ročníku. ■ Nedostupnosť vhodnej plnoorganizovanej školy, alebo veľmi včasné vstávanie žiakov a rodičov spojené s dochádzaním do vzdialených škôl (negatívny vplyv na národnostné školstvo, riziko preferencie domáceho vzdelávania - možná nižšia kvalita). ■ Podpora segregácie, keď si niektorí rodičia kvôli neukončenému vzdelávaciemu stupňu zvolia radšej dochádzanie do vzdialenej plnoorganizovanej školy už od prvého cyklu a miestne školy budú navštevovať najmä miestne rómske deti. ■ Menší počet žiakov môže spôsobiť zníženie dostupnosti odbornej personálnej podpory žiakov so ŠVVP a žiakov s nadaním. ■ V prípade škôl so spojenými ročníkmi, znamená zvýšenie počtu žiakov v triede (1.- 3. roč. spolu), môže sa znížiť kvalita vzdelávania. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Možnosť zníženia kvality vzdelávania v školách so spojenými ročníkmi - viac žiakov s väčším vekovým rozdielom (V prípade opakovania ešte výraznejším, puberta, zvýšené problémy so správaním, náročnejšie požiadavky vo vyšších ročníkoch, menej času pre jednotlivcov.). ■ Stredné a východné Slovensko eviduje veľa prípadov zanedbávania povinnej školskej dochádzky a aj z tohto dôvodu sa žiaci často nedajú klasifikovať a opakujú ročník (aj opakovane). Hrozí vysoký vekový rozdiel medzi žiakmi (6 - 14 roční žiaci spolu). ■ Riziko zníženia kvality vzdelávania, nedostatok pedagogických zamestnancov, nedostatočný až žiadny počet odborných zamestnancov, v 2. cykle v predmetoch človek a príroda/človek a spoločnosť ak ho bude učiť učiteľ 1. stupňa potreba ďalšieho vzdelávania - aktualizované/inovačné/špecializačné. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Rozdielny spôsob (formy, výber metód, spätná väzba a motivácia) výučby v plnoorganizovanej škole vo veľkej obci/v meste a v malej vidieckej obci.

Oblasť/ Priestorové/materiálno-technické vybavenie

1. Škola len s prvým cyklom vzdelávania (1.-3. ročník)	2. Škola s prvými dvomi cyklami vzdelávania (prvý stupeň 1. - 5. ročník)	3. Neplnoorganizovaná základná škola sa zmení na elokované pracovisko plnoorganizovanej školy
<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Niektoré plnoorganizované školy majú kapacitu prijať odchádzajúcich štvrtákov (Z 89 dotknutých spádových plnoorganizovaných škôl má 18 k dispozícii nevyužitú učebňu). Vidiecke plnoorganizované spádové školy by dokázali prijať ďalších žiakov 4.ročníka. ■ Plnoorganizovaná škola má lepšie materiálno-technické vybavenie pre vyučovací proces ako majú neplnoorganizované školy. Má odborné učebne (napr. jazykovú učebňu, učebňu biológie, počítačovú učebňu, telocvičňu, dielne, knižnicu a pod.), ktoré často v neplnoorganizovaných školách chýbajú. ■ Plnoorganizovaná škola má lepšie materiálno-technické zabezpečenie ako neplnoorganizované školy aj pre mimoškolské aktivity, ktoré sú organizované formou záujmových útvarov, prípadne prenájmom vlastných priestorov pre CVC, ZUŠ a pod. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Podľa analýzy niektoré neplnoorganizované školy majú priestorové kapacity na rozšírenie počtu tried, záhradu dvor, širšie okolie. ■ 67 neplnoorganizovaných škôl má k dispozícii ďalšiu učebňu a len minimálne dobudovať ďalšiu učebňu potrebuje 146 škôl. ■ V prípade škôl so spojenými ročníkmi nemusí vzniknúť nárok na ďalšiu učebňu. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ak obec, na území ktorej sa nachádza elokované pracovisko, nie je pod tlakom z nedostatku finančných prostriedkov na udržanie, prevádzku a celkový chod školy, môže byť nápomocná zriaďovateľovi.
<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Z 89 dotknutých spádových plnoorganizovaných škôl by 71 potrebovalo dobudovať aspoň 1 učebňu, z toho 5 škôl 2 učebne a 1 škola 3 učebne. ■ Kapacitné problémy v prípade prijatia ďalších žiakov 4. ročníkov z neplnoorganizovaných základných škôl avizujú plnoorganizované mestské školy a školy s vyučovacím jazykom slovenským na národnostne zmiešanom území. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 510 neplnoorganizovaných škôl by potrebovalo dobudovať ďalšiu učebňu. ■ Niektoré školy sú kapacitne preplnené (rómske). ■ Nie všade sú vytvorené podmienky na zabezpečenie bezproblémového vyučovania - chýbajú priestory. ■ Negatívny dopad na plnoorganizované školy, ktoré sú spádové pre viac obcí - nevyužitie priestory s pokračujúcimi nákladmi na prevádzku. ■ Veľký deficit odborných učební; telocvični. Rezervy v materiálno-technickom vybavení škôl. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Názorové rozdiely a neprimerané požiadavky na chod školy zo strany obce a zriaďovateľa, prenášanie zodpovednosti a neochota podieľať sa na skvalitňovaní školy ako elokovaného pracoviska. ■ Nerovnomernosť v priestorovom a MTZ zabezpečení hlavného a elokovaného pracoviska. ■ Problematickým môže byť priestorové zabezpečenie elokovaného pracoviska (v niektorých lokalitách nie je dostatok voľných priestorových kapacít na vytváranie elokovaných pracovísk). ■ Kmeňová škola prepočíta príjmy a výdavky a v prípade nepriaznivých finančných podmienok, neotvorí elokované pracovisko. Možnosť zrušenia školy v obci zriaďovateľskou školou.

Oblasť/ **Financovanie/rozpočet**

1. Škola len s prvým cyklom vzdelávania (1.-3. ročník)	2. Škola s prvými dvomi cyklami vzdelávania (prvý stupeň 1. - 5. ročník)	3. Nepľnoorganizovaná základná škola sa zmení na elokované pracovisko pľnoorganizovanej školy
<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Finančné úspory spojené so zabezpečením priestorového a materiálne-technického vybavenia. ■ Nižšie náklady na materiálne-technické zabezpečenie aj na personálne zabezpečenie. ■ Nepľnoorganizované školy počtami žiakov 5-10, ktoré sú stále dofinancované, postupne zaniknú. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Školám, ktoré majú priestorovú, personálnu a materiálne-technickú kapacitu vyššiu ako je počet žiakov sa zvýši príjem finančných prostriedkov. ■ Rentabilné, ak je zabezpečený dostatočný počet kvalifikovaných pedagógov pre prvý a druhý cyklus, dostatočný počet žiakov a dostatočné priestorové kapacity. 	<p style="text-align: center;">Pozitíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Obec nemusí na školu doplácať v takom neprímeranom rozsahu. ■ Vzniká možnosť vytvárať synergie obcí s pľnoorganizovanými školami, ktoré deňom v obci dostupnú školu zriaďujú a obec v rámci svojich možností zmiernuje zriaďovateľom náklady na prevádzku a materiálne-technické zabezpečenie školy.
<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Odchod žiakov 4. ročníka predstavuje ďalšie finančné straty zriaďovateľov na rovnakú prevádzku nepľnoorganizovanej školy, ktorú už teraz dotujú, riziko rušenia škôl. ■ Ohrozená povinná školská dochádzka na území obcí a prenesená zodpovednosť na RUŠS pri priradení vhodnej ZŠ na plnenie PŠD, ktoré nedisponujú budovami na zriaďovanie nových ZŠ. ■ Zníženie príjmu s porovnateľnými osobnými aj prevádzkovými nákladmi (pri malom počte žiakov netreba znižovať stav). ■ Negatívny dopad na pľnoorganizované školy (Nárast počtu štvrtákov zvyšuje náklady na personálne, prevádzkové a materiálne-technické zabezpečenie.). ■ Obce s nepľnoorganizovanými školami budú musieť meniť školské obvody, čo má za následok aj zmeny v dopravnom - nárast finančných prostriedkov na dopravu. ■ Normatívne rozpočty nepľnoorganizovaných škôl nemusia pokrývať ich osobné a prevádzkové náklady. ■ Prepúšťanie učiteľov pre nadbytočnosť a s tým spojená zvýšená potreba finančných prostriedkov na odstupné. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Dopad na štátny rozpočet z pohľadu kompenzačného príspevku (normatív a príslušný koeficient na prepočítaný počet žiakov s piatakmi v nepľnoorganizovaných školách) v súčasnosti predstavuje zvýšenie nákladov o 3,4 mil. eur, z pohľadu navýšenia celkových nákladov (aj iné charakteristiky - kvalifikačná štruktúra, žiaci so ŠVVP, veľkosť školy atď.) Zvýšenie o 5 mil. eur - bolo by potrebné mať viac informácií a podrobnejší prehľad. Dopad na rozpočty samospráv by predstavoval zvýšenie nákladov o nových 32 800 detí v ŠKD. ■ Ďalšie náklady - vyplácanie odstupného pri rozviazaní pracovného pomeru pre nadbytočnosť. ■ Vyššie náklady na materiálne-technické zabezpečenie aj na personálne zabezpečenie. ■ Zvýšenie nákladov ak je potrebné zabezpečiť kvalifikovaných učiteľov, ak sa zníži počet žiakov alebo nie sú dostatočné priestorové kapacity. ■ Ak budú školy pri výbere prvého a druhého cyklu potrebovať rekonštruovať priestory, náklady musí znášať zriaďovateľ. V zákone č. 597/2003 Z. z. je možnosť na získanie finančných prostriedkov na uvedený účel len cez § 6c - dotácie, prípadne pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálnych úradov školskej správy, prostredníctvom kapitálových výdavkov podľa § 7 ods. 9 výstavbu, prístavbu, modernizáciu a rekonštrukciu školských objektov. 	<p style="text-align: center;">Negatíva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Prenášanie finančnej zodpovednosti na druhú stranu a neochota zo strany obce alebo zriaďujúcej školy rozvíjať elokovanú školu. ■ Ak budú kmeňové školy prijímať žiakov 4. ročníka z novozriadeného elokovaného pracoviska a budú potrebovať rekonštruovať priestory, náklady musí znášať zriaďovateľ. V zákone č. 597/2003 Z. z. je možnosť na získanie finančných prostriedkov na uvedený účel len cez §6c - dotácie, prípadne pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálnych úradov školskej správy, prostredníctvom kapitálových výdavkov podľa § 7 ods. 9 výstavbu, prístavbu, modernizáciu a rekonštrukciu školských objektov. ■ Prepúšťanie učiteľov pre nadbytočnosť a s tým spojená zvýšená potreba finančných prostriedkov na odstupné.

Oblasť/ Geografická dostupnosť

1. Škola len s prvým cyklom vzdelávania (1.-3. ročník)	2. Škola s prvými dvomi cyklami vzdelávania (prvý stupeň 1. - 5. ročník)	3. Neplnoorganizovaná základná škola sa zmení na elokované pracovisko plnoorganizovanej školy
Pozitíva	Pozitíva	Pozitíva
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Žiaci prvého stupňa zostávajú dlhšie v škole v mieste bydliska, nemusia tak skoro cestovať, posilní sa komunitný život. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Žiaci majú zabezpečenú nástupnícku školu, poznajú učiteľov a v rámci školských aktivít aj celú komunitu budúcej školy.
Negatíva	Negatíva	Negatíva
<ul style="list-style-type: none"> ■ 18 % neplnoorganizovaných škôl, respektíve 11% štvrtákov nemá do 6 km vhodnú ZŠ (14% škôl s vyučovacím jazykom slovenským, 38% s maďarským a 60% s iným), vhodnú ZŠ do 3 km nemá 66% neplnoorganizovaných škôl, respektíve 51% štvrtákov. ■ Niektoré cirkevné školy nemajú v blízkosti plnoorganizovanú školu s rovnakým zameraním, kde by mohli žiaci 4. ročníka pokračovať. ■ 28% štvrtákov v neplnoorganizovaných školách pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo z rodín v hmotnej núdzi. ■ 14 % štvrtákov zo SZP nemá dostupnú vhodnú ZŠ do 6 km (s vyučovacím jazykom maďarským je to 37% žiakov) a 60 % do 3 km (77% s vyučovacím jazykom maďarským). ■ Plnoorganizovaná národnostná škola je často ďaleko pre žiakov s iným materinským jazykom. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nedostatočné kapacity škôl. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nedostupnosť plnoorganizovanej školy s rovnakým vyučovacím jazykom alebo vierovyznaním. ■ Veľká vzdialenosť zriaďovateľskej školy a školy ako elokovaného pracoviska môže brániť lepšej spolupráci.

